

Spelmansmusik

från

Bohuslän

ur

Albert Lantz

repertoar

Spelmansmusik

från

Bohuslän

ur

Albert Lantz´ repertoar

**Göteborgs
Spelmansförbund
25 år**

Torsten Nordander: ”Min avsikt med denna nedteckning har varit att fånga något av den speciella karaktär, som Albert Lantz hade i sitt spel. Jag har försökt få med småtoner, dekorationer och också de korta beröringar, som Albert använde för att få ljud i en lös, medlidande sträng. Bindningarna (bågarna) har varit svåra att komma åt, då jag aldrig fick se Albert spela.

Albert hade underbara frasmärkningar och betoningar, som är omöjligt att notera. Över huvud taget kan man här få höra ett gammalt spel med myken bohuskaraktär, trots att Albert levde alldeles vid gränsen till Dalsland. Släktskapet i spelet med storspelmännen Niklas Larsson och Artur Lundberg och deras stil är påtaglig.

Förord

Albert Lantz föddes år 1908 på släktgården Pjexeröd i Sanne socken nära gränsen till Dalsland. Han levde också där större delen av sitt liv som bonde och snickare.

Sin spelmanstradition fick Albert i första hand i hemmet. Hans morfar var känd som storspelman, morbröderna Anders och Edvard Johansson var också spelmän. Mor Amalia sjöng och trallade mycket och förmedlade också hon på så sätt morfaderns låtar.

Albert började spela fiol i nioårsåldern och lärde sig först av sin äldre bror Verner. Sin första fiol fick han som 17-åring som betalning för det arbete han gjort som snickare på ett bygge.

Två spelmän, som har betytt mycket för Albert, är Gunnar Magnusson i Snyggeröd och Valfrid Johansson i Bråten. Båda var jordbrukare som Albert. Gunnar var dessutom snickare och arbetade tidtals tillsammans med Albert.

Gunnar Magnusson satt ofta uppe på ett berg och spelade, så att det hördes ner över byn, särskilt i kvällningen. Albert lärde sig Gunnars låtar och spelade dessa flitigt.

Valfrid i Bråten var en 'driven' spelman. Han var ute på stämmor och snappade där upp låtar, som han i sin tur lärde Albert och Gunnar.

Dessa tre spelmän anlätades ofta vid festliga tillfällen som "baler", logdanser, bröllop o.s.v. De framförde i första hand gammeldanser och låtar som polkor, brudmarscher och slängpolkor ('polske på fläck'). Detta var under tjugo- och trettioal. Sedan blev konkurrensen från den moderna dansmusiken för svår.

Albert hade ännu en trogen spelkamrat, Evert Kvist. Evert bodde nära Pjexeröd och hörde i sin ungdom Gunnar och Albert spela. Albert och Evert spelade ofta tillsammans hemmavid, och ibland anlätades de som spelmän på bröllop.

Traditionen och låtarna förs vidare av sonen Bjarne, som på 60-talet började ägna sig åt folkmusik. Detta fick också Albert att allt oftare ta fram fiolen och spela en låt.

Under folkmusikvågen på 1970-talet blev Albert medlem och aktiv spelman i Bohusläns Spelmansförbund. En del av hans låtar spreds på så sätt i en vidare krets.

Torsten Nordander Bjarne Lantz Egon Ronnheden

1. Polka

106 G C D7

7 G C 3

12 D7 G

17 G C D7 3

22 G

28 C D7 G 1.2. Sluttakt 7

1b. Polka

106 G C D7

6 G

11 C D7 G

17 G C D7 G

24 C

29 D7 G 1. 2.

7

Detailed description: The image shows a musical score for a piece titled '1b. Polka'. The music is written in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of six staves of music. The first staff begins at measure 106 and includes a repeat sign. Chords G, C, and D7 are indicated above the staff. The second staff starts at measure 6 with a G chord. The third staff starts at measure 11 with chords C, D7, and G. The fourth staff starts at measure 17 with chords G, C, D7, and G. The fifth staff starts at measure 24 with a C chord. The sixth staff starts at measure 29 with chords D7 and G, and includes a first ending (1.) and a second ending (2.) with a fermata and a final note. The piece concludes with a final note and a fermata.

2. Polka

106

G D⁷ G 3

5 D⁷ G 3

9 G C/D⁷ G D⁷ G

2b. Polka

The musical score for "2b. Polka" is written in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of two staves of music. The first staff contains measures 1 through 8, and the second staff contains measures 9 through 12. The melody is primarily eighth-note based with dotted rhythms. Chords are indicated above the notes: G, D7, G, D7, G in the first staff; and G, C/D7, G, D7, G in the second staff. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

9

3. Vals

152 D A7 D A7

7 D A7 D

12 A7 D 1. 2.

18 D G D A7

24 D G D

29 A7 D 1. 2.

Detailed description: The image shows a musical score for a piece titled '3. Vals'. The music is written in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 3/4 time signature. The score consists of six staves of music. The first staff begins at measure 152 and contains a repeat sign followed by notes with chords D, A7, D, and A7. A triplet of eighth notes is marked with a '3' below it. The second staff starts at measure 7 and has chords D, A7, and D. The third staff starts at measure 12 and features a triplet of eighth notes with a '3' below it, followed by a first and second ending bracket. The fourth staff starts at measure 18 and includes chords D, G, D, and A7. The fifth staff starts at measure 24 and includes chords D and G. The sixth staff starts at measure 29 and includes chords A7 and D, ending with a first and second ending bracket.

4. Polka

112 D A^7/G A^7

7 D D A^7/G A^7

13 D Fine 1. 2.

19 G C D^7

25 G C

30 D^7 G \oplus

5. Polka

116

5

9

13

Sluttakt

6. Brudmarsch

72 D A7

6 D D

11 A7 D

15 G D A7 A7

19 D

1. 2.

Takt 1 och 2 spelades som takt
8 och 9 utom vid låtens början.

8. Mazurka

144 D G A⁷ D

5 G A⁷ D

9 D G A⁷ D

13 D G A⁷ D

The image shows a musical score for a piece titled "8. Mazurka". The score is written in treble clef, D major (two sharps), and 3/4 time. It consists of four lines of music, each containing four measures. The first line starts with a measure number of 144. Above the first four measures of each line are the chord symbols D, G, A⁷, and D. The second line starts with a measure number of 5. The third line starts with a measure number of 9. The fourth line starts with a measure number of 13. The music features a mix of eighth and quarter notes, with some measures containing beamed eighth notes. The piece concludes with a double bar line and repeat dots at the end of the fourth line.

9. Polska

176

5

9

15

20

10. Brudmarsch

72 D

6 A7 tr D

11 3

14 tr

17 G D A7

22 D G 3

27 D A7

30 D 1. 2.

3

11. Skuttarepolkan

116

8

13

17

22

28

12. Polka

116 G D7

6 1. G 2. G

10 G D7 / C D7 G

15 D7 / C D7 1. G 2. G

13. Polka

114 D A⁷

5 D

9 D A⁷

14 D

19 A⁷ D

* Albert spelade så här,
endast en takt.

25

14. Polska

172

5

9

13

D7 G D7 G D7 G G C D7 G C D7 G

3

15. Polka

15. Polka

Key: G Major (one sharp)
Time: 2/4

Staff 1: G116, C, D7, G

Staff 2: 5, C, D7, G

Staff 3: 9, G, D7, G, D7

Staff 4: 15, G, Fine, D7

Staff 5: 20, G, D7, G, DC

The score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It consists of five staves of music. The first staff begins with a tempo marking of 'G116'. Chords are indicated above the notes: G116, C, D7, and G. The second staff starts with a measure rest of 5 measures, followed by chords C, D7, and G. The third staff has chords G, D7, G, and D7. The fourth staff has chords G and D7, and includes a 'Fine' marking. The fifth staff has chords G, D7, G, and DC. The piece concludes with a double bar line.

16. Hambo

140

D A⁷ D

5 A⁷ D

9 G D A⁷ D

13 G D A⁷ D

17. Polka

116

G

arco C D7 D7 arco G

6

arco C/D7 D7 arco G

11

G C D7 G C

17

D7

1. G

2. G

D.C. $\text{\$}$

G Sluttakt

rit.

17b. Polka

116 G C/D^7 D^7 G
arco

6 C/D^7 D^7 G
arco

11 G C D^7 G

16 C D^7 1. G 2. G D.C. G Sluttakt

18. Polka

118 D⁷ G A⁷ D

5 D⁷ G A⁷ D

9 G D A⁷ D

13 G D A⁷ D

Detailed description: The musical score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 2/4. It consists of four staves of music. The first staff begins at measure 118 and contains four measures with chords D⁷, G, A⁷, and D. The second staff begins at measure 5 and contains four measures with chords D⁷, G, A⁷, and D. The third staff begins at measure 9 and contains four measures with chords G, D, A⁷, and D. The fourth staff begins at measure 13 and contains four measures with chords G, D, A⁷, and D. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, often beamed together, with some notes tied across measures. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

19. Hambo

144 G C/D7 D7

7 G

12 C/D7 D7 G

17 C G D7 G

21 C G D7 G

Detailed description: The image shows a musical score for a piece titled '19. Hambo'. The score is written in G major (one sharp) and 3/4 time. It consists of five staves of music. The first staff starts at measure 144 and contains a triplet of eighth notes. The second staff starts at measure 7 and also contains a triplet. The third staff starts at measure 12 and ends with a double bar line. The fourth staff starts at measure 17 and contains a repeat sign at the beginning. The fifth staff starts at measure 21 and ends with a double bar line. Chords are indicated above the notes: G, C/D7, D7, and C. The melody is primarily eighth and quarter notes, with some triplet patterns.

20. Hambo

D G A⁷ D

5 G A⁷ D

9 D G A⁷ D

13 G A⁷ D

17 G D G C

23 D⁷ G

Andra reprisens andra och tredje takt
komponerade Verner L. så här:

Innehållsförteckning och kommentarer

1. Polka. Svårspelad. Därför är den också återgiven en lättare 1b version. (T.N.)
2. Polka. Också återgiven (2b) i en lättare version (T.N.)
3. Vals. Lägg märke till de oväntade tonerna och bindningen i takterna 5 och 6.
4. Polka.
5. Polka. ”Hål i väggen”. En av Alberts favoriter.
6. Brudmarsch. Familjen Lantz speciella brudmarsch. Spelades med lugn och starkt uttryck.
7. Polka.
8. Mazurka efter Gunnar. Tämligen lugn mazurka.
9. Polska på fläck! efter Valfrid. Snabb, luftig låt.
10. Brudmarsch på bekant tema ”Ja må han leva....”.
11. Skuttarepolkan. Också känd i andra versioner t.ex. från Halland och från Västergötland. Albert spelade mycket gärna denna polka med sin mycket karakteristiska tolkning. 15-nde takten hopplöckad av flera varianter (T.N.)
12. Polka efter Valfrid.
13. Polka efter Valfrid.
14. Polska. Snabb. Variant av melodin ”Hela familjen går ut med geten”.
15. Polka efter Gunnar. Lätt i karaktären.
16. Hambo i äldre stil. Som en stilla mazurka.
17. Polka kallad ”Knäpparen. Svår att utföra. Albert spelade den första repriserna i 11 takter. Därför återges en till 10 tater förkortad version (17b), som kan kännas rimligare att spela och använda till dans. (T.N.)
18. Polka.
19. Hambo.
20. Hambo komponerad av Alberts bror Verner. Andra repriserna tillrättalagd till enhetlig 3(4-takt. (T.N.)

’ = liten markering, ”paus” ungefär som en andningspaus i sång eller flöjtmusik.

Harmonisering: Torsten Nordander och Egon Ronnhen.

Denna nedteckning av Alberts låtar är gjorda efter inspelning från 1980, då Gunnar Johansson från Göteborgs Spelmansförbund besökte Albert i hemmet i Sanne.

Kopia av inspelningen kan beställas från Torsten Nordander, Göteborgs Spelmansförbund.

Andrastämmor till Albert Lantz’ låtar kommer 86-12-01

**Göteborgs
Spelmansförbund
25 år**